

Per 1 januari 2014 komen leden van coöperaties en Verenigingen van Eigenaren in aanmerking voor een belastingkorting van 7,5 cent/kWh op hun gezamenlijk opgewekte hernieuwbare energie. Deze regeling geldt voor kleinverbruikers die samen eigenaar zijn van een productie-installatie en die in een zogenaamde postcoderoos rondom deze productie-installatie wonen. De korting van 7,5 cent per kWh (inclusief BTW gaat het om 9 cent) wordt verrekend met de persoonlijke energierekening van de leden, tot het eigen verbruik (maximaal 10.000 kWh per jaar). De energieleverancier van het lid verrekent de belasting vervolgens met de Belastingdienst.

Waarom deze regeling?

Het kabinet wil met deze regeling de lokale duurzame opwekking van elektriciteit stimuleren. Achterliggend idee is dat daarmee niet alleen een bijdrage wordt geleverd aan de doelstelling voor duurzame energie, maar ook aan een groter draagvlak voor duurzame energie. Burgers worden immers zelf producent. Bovendien zorgt de regeling voor energiebewustzijn, waardoor burgers ook meer gaan letten op energiebesparing. In de toekomst leidt de regeling mogelijk tot minder netgebruik, omdat minder transport van elektriciteit nodig is.

Welke collectieven komen in aanmerking?

Coöperaties en Verenigingen van Eigenaren (VvE). Het betreft hier doorgaans collectieven die rondom een productie-installatie zijn georganiseerd. De collectieven moeten wel aan een aantal eisen voldoen: lidmaatschap is alleen toegestaan voor natuurlijke personen. Rechtspersonen zijn uitgesloten. En wellicht ten overvloede: de coöperatie/VvE doet niet zelf een beroep op de regeling. Dit recht hebben alleen haar leden.

De verwachting is dat (grote) bestaande coöperaties niet voldoen aan de eisen van de regeling. Bijvoorbeeld omdat bedrijven lid zijn of omdat leden niet in de postcoderoos wonen. Het oprichten van 'satelliet-coöperaties' zou uitkomst kunnen bieden. Bestaande coöperaties kunnen voor elke productie-installatie een aparte 'satelliet-coöperatie' oprichten, zodat leden van een bestaande coöperaties kunnen participeren in verschillende projecten.

Hoe werkt de verrekening?

Particuliere kleinverbruikers investeren via een coöperatie of VvE in een duurzame elektriciteitsinstallatie. De coöperatie of VvE verkoopt de duurzaam opgewekte stroom aan een energieleverancier naar keuze. Om de belastingkorting daadwerkelijk door te kunnen voeren op de energierekening van een lid, heeft een energieleverancier gegevens nodig over het

aan dit lid toegerekende aandeel opgewekte stroom uit een productie-installatie. De coöperatie is verantwoordelijk voor die toerekening en geeft dat aan de energieleveranciers door via een ledenverklaring. Op basis van deze informatie passen de betreffende leveranciers het verlaagd tarief toe.

Wat betekent de postcoderoos voor een collectief/project?

Voor de afbakening van lokale energie is gekozen voor de zogenaamde postcoderoos met als kleinste eenheid het gebied waarin alle postcodes dezelfde vier cijfers hebben. Hierbij staat de productie-installatie in het centrale postcodegebied. Leden kunnen profiteren van de belastingkorting als ze in de zogenaamde postcoderoos wonen. Dit zijn alle postcodes met dezelfde vier cijfers als het postcodegebied waarin de productie-installatie staat, plus de direct hieraan grenzende postcodes.

Wat als ondernemers lid zijn van een collectief?

Ondernemers zijn in beginsel uitgesloten van deze regeling. Een collectief kan dus niet meedoen aan de regeling als een deel van de leden ondernemer is. Bij Ministeriële Regeling (MR) zal echter worden geregeld onder welke omstandigheden de inspecteur hierop een uitzondering kan maken. Deze MR is naar verwachting eind december gereed. In beperkte mate zullen daardoor ook ondernemers lid mogen zijn van een coöperatie of VvE die gebruik maakt van de regeling. Denk bijvoorbeeld aan natuurlijke personen met een eigen bedrijf, die als particulier lid zijn van de coöperatie en toepassing van het verlaagde tarief vragen voor hun woning.

Uitbreiding van de regeling tot ondernemingen zou ook het bezwaar hebben dat de regeling wegens mogelijke staatssteunaspecten ter goedkeuring gemeld moet worden bij de Europese Commissie. Hierdoor zou de regeling nog niet inwerking kunnen treden. In het Energieakkoord is afgesproken dat de

wenselijkheid en mogelijkheid van zakelijke kleinverbruikers wordt onderzocht.

Komen huurders en verhuurders in aanmerking voor de regeling?

Hier geldt de voorwaarde van zelfbewoning. Deze voorwaarde voorkomt dat commerciële verhuurders gebruik kunnen maken van de regeling. Een huurder kan lid worden van een coöperatie om zelf in aanmerking te komen voor toepassing van het verlaagde tarief voor aan hem geleverde elektriciteit. Dit is echter niet mogelijk bij inclusief huren. Het energiebedrijf levert in die situatie namelijk geen energie aan de huurder en kan dus ook niet het verlaagde tarief toepassen.

Welke technieken/ productie-installaties komen in aanmerking voor de regeling?

De regeling geldt voor elektriciteit die is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen. Denk naast zonne-energie aan met name wind, waterkracht en biomassa. Op dit moment is geen uitsluiting van bepaalde technieken voorzien. De leden moeten juridisch en economisch eigenaar van de productie-installatie zijn.

De regeling wordt over vier jaar geëvalueerd. Sluiten de business cases rekenen over een langere periode. Hoe zit het met zekerheid over continuïteit?

De regeling is voor onbepaalde tijd, maar wordt na vier jaar breed geëvalueerd. Niet alleen op gebruik, maar ook op haalbaarheid en werkbaarheid. Dit geldt overigens voor alle regelingen. Zowel in het Belastingplan als in het Energieakkoord is expliciet aangegeven dat met het oog op investeringszekerheid de continuïteit voor bestaande gebruikers moet worden geborgd. Dat betekent dat als de regeling wordt aangepast naar aanleiding van de evaluatie, er altijd een passende overgangsregeling zal komen voor bestaande gevallen.

Wat wordt verwacht van het gebruik van de regeling?

Dat moet de praktijk natuurlijk gaan uitwijzen. In het energieakkoord is aangenomen dat – uitgaande van

een groei van het aantal deelnemers met zo'n 25.000 per jaar – eind 2017 rond de 100.000 huishoudens van deze regeling gebruikmaken. Uitgangspunt is dat elk lid voor gemiddeld 3.000 kWh elektriciteit per jaar profiteert van het verlaagde tarief.

Hoeveel en welk geld is met deze regeling gemoeid?

De met deze regeling gepaard gaande belastingderiving wordt door een verhoging van de energiebelasting voor elektriciteit betaald. Het kabinet heeft echter in het aanvullend pakket structureel 10 miljoen euro voor deze regeling beschikbaar gesteld. Deze 10 miljoen euro is opgenomen in de Miljoenennota. Daarmee kan de hiervoor genoemde verhoging van het tarief in de energiebelasting voor elektriciteit worden beperkt en in de eerste jaren zelfs achterwege blijven. Dat houdt in dat naar verwachting pas in 2017 voor de eerste keer een dergelijke verhoging plaats zal vinden. Deze verhoging bedraagt dan € 0,0003 per kWh.

Kan een particulier onbeperkt gebruik maken van de regeling?

Deze regeling heeft alleen betrekking op elektriciteit voor eigen gebruik. Dat eigen verbruik is bepalend en ligt voor een gemiddeld huishouden (2,2 personen) op circa 3.500 kWh. Als particulieren voor meer instappen dan hun eigen gebruik, zal er dus niet over het gehele aandeel in de productie een korting gelden. Bovendien beperkt de toepassing van het verlaagd tarief zich tot 10.000 kWh.

Braakliggende (bouw)gronden worden vaak gezien als aantrekkelijke bestemming voor tijdelijke zonneparken. Geldt de regeling dan ook?

De regeling geldt ook voor tijdelijke zonneparken, maar collectieven moeten dan wel rekening houden met de zogenaamde postcoderoos. Als de tijdelijke voorziening wordt verplaatst naar een locatie buiten de postcoderoos, vervalt voor veel deelnemers de belastingkorting. Dit brengt de nodige administratieve en financiële handelingen met zich mee.

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 1 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: juridische aspecten | organisatorische aspecten | aspecten ten aanzien van de productie | financiële aspecten | aansluitingen en het net | locatie van de productie-installatie. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl

Als je als collectief energie gaat opwekken zal je een aantal zaken juridisch moeten regelen. Daarnaast moet je met een aantal zaken rekening houden om in aanmerking te komen voor de regeling verlaagd tarief. In deze factsheet vind je meer informatie over juridische aspecten. Hoe zit het met de ledenverklaring? En welke aansprakelijkheidsvorm past het beste?

>> Kijk voor meer informatie in het HIER opgewekt Kennisdossier Juridische Aspecten.

Wat is een coöperatie?

Een coöperatie is een bij notariële akte als coöperatie opgerichte vereniging, van minimaal twee personen. De coöperatie moet worden ingeschreven in het handelsregister. Volgens artikel 54 lid 2 Boek 2 BW moet de naam van een coöperatie het woord 'coöperatief' bevatten. Ook moet er aan het eind van de naam de letters W.A. (wettelijke aansprakelijkheid), B.A. (beperkte aansprakelijkheid) of U.A. (uitgesloten aansprakelijkheid) staan (art. 2:54 lid 2 BW). De coöperatie moet met haar leden een ledenovereenkomst sluiten.

Wanneer komt een Vereniging van Eigenaren (VvE) of coöperatie in aanmerking voor de regeling verlaagd tarief?

Alleen leden van VvE's en coöperaties van particuliere kleinverbruikers kunnen aanspraak maken op het verlaagd tarief. Deze leden moeten 'natuurlijke personen' zijn, ondernemers zijn in beginsel uitgesloten van de regeling. Een collectief kan dus niet meedoen aan de regeling als een deel van de leden ondernemer is.

Wat als niet alle leden van de VvE willen meedoen aan de opwek van duurzame energie?

Indien een (deel) van de eigenaren binnen een VvE niet wil deelnemen aan de duurzame energie opwekking zal de VvE een aparte coöperatie moeten oprichten met de eigenaren die wél willen deelnemen. De nieuw op te richten coöperatie zou als beperking kunnen hebben dat alleen leden van de VvE deel mogen nemen. De VvE en de nieuwe coöperatie kunnen een personele unie tot stand brengen waardoor het bestuur van de VvE en het bestuur van de coöperatie bestaan uit dezelfde personen.

Hoe groot moet de coöperatie of VvE minimaal zijn?

In beginsel hoeft een coöperatie of VvE slechts twee leden te hebben. In de praktijk zal meestal een groter aantal deelnemers nodig zijn om voldoende draagkracht te creëren en afdoende financiële middelen ter beschikking te hebben.

Aan welke juridische voorwaarden moeten de producties-installaties voldoen?

De productie-installatie moet economisch en juridisch eigendom zijn van de coöperatie. Dit houdt in dat zij als eigenaar over de installatie moet kunnen beschikken en er als enige economisch belang bij heeft. Op deze wijze wordt recht gedaan aan het uitgangspunt dat de leden niet alleen de afnemers van de opgewekte elektriciteit zijn, maar indirect – via hun coöperatie – ook diegenen die de elektriciteit collectief met hun eigen installatie hebben opgewekt. Er zijn geen voorwaarden gesteld aan de wijze waarop de installatie gefinancierd is.

Valt een productie-installatie in een lease- of huurkoop-constructie ook onder de regeling?

Bij lease en huurkoop is het collectief niet juridisch eigenaar van de installatie. In dit geval kan dus geen gebruik worden gemaakt van de regeling. De installatie mag wel (deels) met vreemd vermogen worden gefinancierd, zolang de installatie juridisch en economisch eigendom van de coöperatie of VvE is. Mogelijk wordt in de Ministeriële Regeling (MR) een beperkte verruiming van de financieringsmogelijkheden aangegeven. De MR wordt naar verwachting begin december 2013 gepubliceerd. Wij melden wijzigingen naar aanleiding van de MR natuurlijk via onze website www.hieropgewekt.nl (Kennisdossier Verlaagd Tarief).

Mogen energiebedrijven apparatuur aan particulieren leasen om zo gebruik te maken van de regeling?

Nee, de regeling is bedoeld voor collectieven. Bovendien is met een dergelijke constructie de productie-installatie geen juridisch of economisch eigendom van de leden.

Op welk tijdstip wordt de belastingkorting verrekend?

Energieleveranciers kunnen in het maandelijks voorschotbedrag van de leden van de coöperatie het verlaagde tarief meenemen of er voor kiezen om dit op de jaarnota te verrekenen. Het is aan de coöperaties om hier afspraken over te maken met de energieleveranciers van de leden.

Details volgen in de MR. Zie hiervoor t.z.t. het Kennisdossier Verlaagd Tarief op www.hieropgewekt.nl.

Wat moet er allemaal in de zogenaamde ledenverklaring staan en wanneer is deze rechtsgeldig?

De energieleverancier heeft gegevens nodig over het aan een lid toegerekende aandeel opgewekte stroom uit een productie-installatie. Pas als de leverancier deze informatie heeft, kan zij de korting met een lid verrekenen. De precieze inhoud van de ledenverklaring wordt aangegeven in de MR. Er zal dan een standaardformulier beschikbaar zijn.

Hoe zit het met de rechtsbescherming van de deelnemers aan het collectief?

Een coöperatie kan in haar statuten iedere verplichting van haar leden of oud-leden om in een tekort bij te dragen, uitsluiten of tot een maximum beperken. De leden kunnen hierop alleen een beroep doen, indien de coöperatie aan het slot van haar naam de letters U.A. (uitsluiting van aansprakelijkheid), en in het tweede geval de letters B.A. (beperkte aansprakelijkheid) heeft geplaatst. Voor een coöperatie met de letters W.A. (wettelijke aansprakelijkheid) geldt dit niet.

De leden van de coöperatie worden door de keuze voor de rechtsvorm coöperatie en VvE beschermd tegen rechtstreekse vorderingen met betrekking tot de installatie en de toepassing van het verlaagde

tarief. Vaak zijn lokale coöperaties opgericht met een uitgesloten aansprakelijkheid bepaling. Dit betekent dat de leden niet hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de verliezen van de coöperatie. Dit geldt niet voor het geld dat ze hebben ingelegd in de coöperatie.

Een coöperatie treedt op als een bedrijf, heeft verregaande zorgplicht naar haar leden en moet risico's dan ook goed managen en communiceren. Burgers die instappen vertrouwen de coöperatie en dat vertrouwen mag niet worden geschaad. Dit betekent ook dat de coöperatie kan worden aangesproken als door haar toedoen niet aan de voorwaarden van het verlaagde tarief wordt voldaan. Blijkt dat de coöperatie niet de juiste bescheiden aan de energieleverancier heeft gestuurd? Dan zal eventuele belasting die als gevolg daarvan te weinig is betaald worden nageheven. De coöperatie of VvE zal met de leden verdere afspraken maken over de wijze waarop een dergelijke naheffing op de leden kan worden verhaald, bijvoorbeeld in het geval dat een lid onjuiste informatie heeft verstrekt.

Er is behoefte aan standaarddocumenten. Bijvoorbeeld een ledenovereenkomst, een verklaring coöperatie, statuten en een rekenmodel. Waar kunnen we terecht?

Op dit moment wordt gewerkt aan een HIER opgewekt Kennisdossier Verlaagd Tarief. We oriënteren ons op de mogelijkheden om hiervoor standaarddocumenten beschikbaar te stellen.

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 2 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: de regeling in het kort | organisatorische aspecten | aspecten ten aanzien van de productie | financiële aspecten | aansluitingen en het net | locatie van de productie-installatie. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl

Bij het collectief opwekken van duurzame energie is het belangrijk de organisatorische en administratieve zaken op een rijtje te hebben. Dat is bij de regeling verlaagd tarief niet anders. Wat gebeurt er als een lid verhuist of om een andere reden uit het project stapt? En wie neemt welke administratieve last op zich? In deze factsheet staat antwoord op de meest voorkomende vragen.

Welke eisen worden gesteld aan de leden van coöperaties en Verenigingen van Eigenaren (VvE's) die willen deelnemen aan de regeling?

Alleen leden van VvE's en coöperaties van particuliere kleinverbruikers kunnen aanspraak maken op het verlaagd tarief. Deze leden moeten 'natuurlijke personen' zijn, ondernemers zijn in beginsel uitgesloten van de regeling. Een collectief kan dus niet meedoen aan de regeling als een deel van de leden ondernemer is. Verder moet het lid in de postcodehoos wonen. Zie voor meer informatie het factsheet 7/7 (Locatie van de productie-installatie).

Waarom zijn andere verenigingen uitgesloten van de regeling?

Omdat er heel veel ongelijksoortige verenigingen zijn die voor uiteenlopende doeleinden zijn opgericht. Niet elke vereniging heeft volledige rechtsbevoegdheid. Een coöperatie is een bijzondere vorm van een vereniging en heeft altijd volledige rechtsbevoegdheid. Dit geeft naast de leden zelf, ook de energiebedrijven en de Belastingdienst vereiste rechtszekerheid. Bovendien bestaan er ook verenigingen waarvoor nauwelijks administratie vereist is. Voor alle verplichtingen die in samenhang met het verlaagde tarief op de coöperaties en VvE's komen te rusten, is een gedegen administratie wél noodzakelijk.

Welke administratieve lasten zijn er voor de collectieven?

Coöperaties en VvE's zijn natuurlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling, het beheer en de exploitatie van de productie-installatie. Daartoe behoren lasten voor verzekering, administratie en beheerskosten. Met de regeling komen er administratieve lasten bij. De hoogte hiervan is mede afhankelijk van de kenmerken van het lokale project en de keuzes die daarbij worden gemaakt. Denk in ieder geval aan kosten voor:

- het toerekenen van aandeel per lid
- contractonderhandelingen met het energiebedrijf
- de certificering Garanties van Oorsprong (GvO's)
- het bijhouden van BTW-administratie

Deze kosten zijn geen gevolg van de regeling, maar treden anders ook op bij een coöperatie met een productie-installatie.

Het is denkbaar dat bij een groeiend aantal projecten schaalvoordeel gehaald kan worden bij gespecialiseerde dienstverleners of administratiekantoren.

Bij de evaluatie van het verlaagde tarief na vier jaar is ook aandacht voor de administratieve lasten van de regeling.

Zijn energiebedrijven verplicht om mee te doen?

Nee, energiebedrijven zijn niet verplicht mee te werken aan het initiatief van een coöperatie of VvE. Ze kunnen dus weigeren om de belastingkorting te verrekenen. De energiebedrijven hebben het recht administratiekosten te rekenen voor het verrekenen van het belastingvoordeel op de stroomrekening van de deelnemer in de coöperatie.

De leden van de coöperatie kunnen echter verschillende energiebedrijven benaderen voor het initiatief en overstappen naar het energiebedrijf dat wél mee wil werken en de beste prijs en voorwaarden biedt.

Wat moet het collectief afspreken met de energiebedrijven van de leden om de leden in aanmerking te laten komen voor de regeling?

Wat precies moet worden afgesproken en geregeld, staat in de Ministeriële Regeling (MR), die eind december wordt gepubliceerd. Naar verwachting moet de coöperatie in elk geval aan de energieleveranciers van de leden – dus de energieleveranciers die elektra leveren op het huisadres van het lid - aantonen dat zij voldoen aan de voorwaarden van de regeling in een geschiktheidsverklaring. Dit betekent dat een coöperatie afspraken zal moeten maken met meerdere energieleveranciers, want de leden behouden de vrijheid een eigen energieleverancier te kiezen.

Aan het einde van het jaar zal de coöperatie een ledenverklaring moeten overleggen aan de energiebedrijven die aan de individuele leden elektriciteit leveren. Hierin staat hoeveel opgewekte elektriciteit het

collectief aan het desbetreffende lid heeft toegerekend.

Wat moet een coöperatie afspreken met het energiebedrijf dat de geproduceerde stroom afneemt?

De coöperatie verkoopt de geproduceerde stroom aan een energiebedrijf, waardoor zij als het ware stroomproducent is. Over de voorwaarden voor het verkopen van de opgewekte stroom zal met de leveranciers moeten worden onderhandeld. Zie voor meer informatie het factsheet 4/7 (Aspecten ten aanzien van de productie).

Welke administratieve lasten zijn er voor de leden?

Er worden beperkte administratieve lasten voor de leden verwacht. Er is immers een coöperatie die de belangen van de deelnemers behartigt.

Welke administratieve lasten zijn er voor de energieleverancier van een lid?

De leverancier die de kortingsregeling voor haar klanten uitvoert, maakt hiervoor administratieve kosten. Deze kosten kan de leverancier aan het lid of de coöperatie doorberekenen. De hoogte van het bedrag bepaalt de energieleverancier. Het kan dus ook gebeuren dat bepaalde energieleveranciers geen kosten rekenen. Wellicht kunnen gunstige voorwaarden voor de administratiekosten worden onderhandeld wanneer de leden van de coöperatie gezamenlijk overstappen naar de energieleverancier die de stroom afneemt?

Kunnen collectieven meerdere productie-installaties hebben?

Het is voor coöperaties mogelijk meerdere productie-installaties te hebben, zolang deze maar aan de voorwaarden voldoen.

In het geval van een VvE moet de productie-installatie zijn aangebracht op of aan het gebouw met toebehoren of de daarbij behorende grond met toebehoren, waarvoor de VvE is opgericht.

Wat gebeurt er als iemand vertrekt uit de coöperatie?

Over het vertrek van een lid uit een coöperatie waarin eigen vermogen is ingebracht, moeten specifieke afspraken worden gemaakt. De coöperatie moet in haar statuten vastleggen onder welke voorwaarden

een lidmaatschap kan worden beëindigd. In het algemeen geldt dat het lidmaatschap kan worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van vier weken tegen het einde van het boekjaar.

Wat gebeurt er als er iemand verhuist?

Er zijn dan drie situaties te onderscheiden:

1. Wanneer een lid van een coöperatie aan de regeling deelneemt en binnen de postcodehoofdstad blijft wonen, kan het lid van de regeling gebruik blijven maken. De coöperatie en de leverancier moeten wel een adreswijziging ontvangen van het lid.
2. Wanneer een lid van een coöperatie aan de regeling deelneemt en buiten de postcodehoofdstad gaat wonen, kan het lid niet langer van de regeling gebruik blijven maken. De coöperatie en de leden moeten afspraken maken hoe hiermee om te gaan. Het aandeel in de coöperatie zou bijvoorbeeld kunnen worden verkocht aan een ander 'natuurlijk persoon' die aan de voorwaarden van de regeling voldoet. Tip: leg een lijst aan van potentiële geïnteresseerden voor als een aandeel vrijkomt.
3. Bij verhuizing in het geval van een VvE komt de nieuwe bewoner in aanmerking voor het aandeel en de belastingverlaging. Of wellicht wil een andere bewoner van de VvE het aandeel overnemen. Het is aan de bewoner om hier afspraken over te maken die in lijn liggen met de statuten/afspraken van de VvE.

Wat gebeurt er als een particulier switcht van energiebedrijf?

Iedereen mag vrij kiezen bij welke energieleverancier hij zijn energie wil afnemen. Vanuit het collectief kan het een voordeel zijn om een gezamenlijke deal te maken met een partij (alle leden naar eenzelfde energiebedrijf), maar dit blijft de keuze van individuele leden. Een collectief kan voor haar leden een aantrekkelijk collectief inkoopcontract proberen te bedingen.

Indien een individueel lid wil overstappen naar een andere energieleverancier, moet hij onderzoeken of deze leverancier deelneemt aan de regeling. Energiebedrijven zijn hiertoe namelijk niet verplicht.

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 3 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: de regeling in het kort | juridische aspecten | aspecten ten aanzien van de productie | financiële aspecten | aansluitingen en het net | locatie van de productie-installatie. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl

Als collectieven daadwerkelijk gezamenlijk stroom gaan opwekken, wordt deze stroom verkocht aan een energieleverancier. Je begeeft je op de energiemarkt. Om goed beslagen ten ijs te komen in deze markt, is het dus zaak om je kennis en competenties op orde te hebben. In deze factsheet zoomen we in op het collectief als energieproducent.
 >> Kijk voor meer informatie in het HIER opgewekt Kennisdossier Energie Leveren.

Hoe is de stroomprijs voor consumenten opgebouwd?

Consumenten betalen op dit moment ongeveer 0,23 cent per kWh. Deze prijs is als volgt opgebouwd:

- **Leveringskosten:** Deze worden bepaald door de energieleverancier en liggen op dit moment zo rond de 7-8 cent per kWh.
- **Energiebelasting:** Deze wordt jaarlijks door de overheid vastgesteld in het Belastingplan en draagt op dit moment (2013) in de eerste staffel tot 10.000 kWh (het consumententarief) 11,65 cent per kWh. Op dit gedeelte van de energiebelasting wordt de korting van 7,5 cent berekend.
- Over de uiteindelijk ontstane stroomprijs wordt 21% BTW geheven; ook over de energiebelasting.

Wat is de stroom die we als collectief produceren eigenlijk waard?

Als consument betaal je voor van het net afgenomen elektriciteit een vaste prijs met hooguit een dag- en nachttarief. Op het moment dat je als collectief substantieel stroom aan het net gaat leveren, wordt dat anders. In principe ga je dan concurreren met de andere opwekkers van stroom: gas- en kolencentrales. De waarde van de stroom hangt dan af van hoe en wanneer het wordt geproduceerd, de hoeveelheid, de leveringszekerheid en het spanningsniveau waarop wordt ingevoerd.

Er zijn geen vastgestelde tarieven of vaste vergoedingen. De vergoeding moet in onderling overleg, via onderhandeling tot stand komen.

Waar zit de onderhandelingsruimte?

In de onderhandeling met een energiebedrijf heb je als collectief meer te bieden dan alleen maar stroom.

- Wanneer de coöperatie in één keer een grote groep mensen aanbrengt, worden door energiebedrijven vaak premies verstrekt of kunnen gunstige afspraken worden gemaakt. Voor de leverancier is het interessant een grote groep klanten aan zich te binden. Deze nieuwe klanten betalen immers vastrecht, nemen ook extra stroom af en willen meestal ook gas geleverd krijgen. Daarom wordt er vaak door een energiebedrijf per nieuw

aangebracht stroomcontract een soort premie gegeven. Als collectief heb je daarom een sterkere onderhandelingspositie dan wanneer alle leden individueel een contract met een leverancier afsluiten. (Het is echter niet verplicht om met alle leden van de coöperatie energie af te nemen van dezelfde leverancier)

- Ook de contracttermijn is van belang. Een energiebedrijf wil natuurlijk zo lang mogelijk samenwerken. Daar gebruik van maken bij de onderhandelingen is raadzaam. Bedenk overigens wel dat langdurige contracten ook nadelen kunnen hebben als bijvoorbeeld de elektriciteitsprijs zou stijgen. Wettelijk geldt geen maximale termijn qua contractduur, mits dit 'redelijk' is. De Autoriteit Consument en Markt houdt toezicht op de redelijkheid van de afgesloten leveringscontracten.
- Daarnaast vertegenwoordigen de Garanties van Oorsprong (GvO's) een waarde op energiemarkt. Deze verkrijg je bij het produceren van duurzame elektriciteit.

Bij onderhandelingen met energiebedrijven is het belangrijk om naast de vergoedingen die voor de stroom en GvO's worden geboden, duidelijke afspraken te maken over vaste kosten, contracttermijn, administratieve procedures en eventuele bijkomende kosten als verhuiskosten, et cetera. Ook valt te onderhandelen over de administratiekosten die het energiebedrijf doorrekent voor het toepassen van de belastingkorting.

Hoe werkt het systeem van Garanties van Oorsprong?

Garanties van Oorsprong (GvO's) zijn een bewijs dat stroom is opgewekt uit een duurzame bron. GvO's zijn certificaten en worden in Nederland uitgegeven door CertiQ. Een GvO wordt eenmalig aangemaakt per 1000 kWh (= 1 Mwh) duurzaam opgewekte elektriciteit. Een GvO wordt elektronisch aangemaakt. De certificatenrekening bij CertiQ waar GvO's op worden geboekt, is vergelijkbaar met een bankrekening en de handel in GvO's is vergelijkbaar met het digitale systeem van internetbankieren. Er is dus geen sprake van een papieren certificaat. GvO's voor duurzame energie staan

op de certificatenrekening van een handelaar. De handelaar kan GvO's overmaken naar andere handelaars, maar hij kan er ook voor kiezen om GvO's te gebruiken als bewijs van levering van duurzame elektriciteit aan een eindverbruiker. De handelaar kan verder certificaten intrekken, of GvO's afboeken om grijze stroom te 'vergroenen'.

Het verifiëren van de oorsprong van energie werkt als volgt:

1. De (regionale) netbeheerder of het meetbedrijf meet de hoeveelheid elektriciteit of warmte die door de installatie van de producent duurzaam is opgewekt.
2. De netbeheerder geeft de door hem verzamelde meetgegevens door aan CertiQ, meestal maandelijks.
3. De meetgegevens worden omgezet in GvO's en bijgeboekt op de certificatenrekening van de handelaar die de producent op de inschrijving bij CertiQ heeft vermeld.

Hoe moet de productie-installatie aangemeld worden voor GvO's?

Coöperaties kunnen hun installatie als zakelijk producent aanmelden via een inschrijfformulier op de website van CertiQ. Dit kost circa 15 minuten.

De standaard administratiekosten voor een producent worden jaarlijks vastgesteld en zijn op dit moment 25 euro per kalenderjaar (bron: website CertiQ).

Kun je GvO's verhandelen en wat zijn ze waard?

Ja, GvO's zijn in principe los van de stroom te verkopen aan het energiebedrijf (of een handelaar); ze vertegenwoordigen een eigen waarde. De waarde is afhankelijk van vraag en aanbod en de herkomst van de stroom (zowel type als land) en varieert op dit moment tussen enkele tientallen centen en een paar

euro. Het meest voor de hand liggend is om de GvO's te verkopen samen met de opgewekte stroom. De verhandelbaarheid van GvO's is nog afhankelijk van hoe de Ministeriële Regeling (MR) wordt vormgegeven. Deze MR is eind december gereed.

Wat zouden collectieven aan particulieren moeten adviseren als het gaat om instappen?

Het deelnemen aan een collectief is interessant voor mensen die geen zonnepanelen op hun eigen dak kunnen aanbrengen. Zonnepanelen op eigen dak, aangesloten op de eigen elektriciteitsmeter is vanwege de huidige salderingsregels namelijk het meest aantrekkelijk. Als men overweegt in te stappen in een collectief zijn de volgende punten van belang:

- De belastingkorting wordt verrekend met de energierekening van de particulier, tot een maximum van 10.000 kWh. Dit betekent dat het belastingvoordeel niet geldt voor het deel dat niet voor eigen verbruik wordt geproduceerd. Voor dit deel krijgt de particulier alleen de prijs van de verkochte stroom via de coöperatie. Het collectief zou de particulier kunnen adviseren een veilige marge aan te houden door een aandeel tot 75-85% van het eigen verbruik te nemen.
- Wanneer de particulier bij zijn eigen leverancier blijft, is het goed eerst te controleren of de leverancier de doorrekening van het belastingvoordeel ondersteunt en tegen welke voorwaarden.
- Duurzame energieprojecten hebben doorgaans een looptijd van 10 jaar of meer. Verhuizingen, overlijden en andere mutaties kunnen de samenstelling van de coöperaties wijzigen. Coöperaties moeten particulieren goed voorlichten welke gevolgen deze gebeurtenissen hebben en in de statuten vastleggen hoe hiermee wordt omgegaan. Zie hiervoor ook factsheet 3/7 (Organisatorische aspecten).

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 4 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: de regeling in het kort | juridische aspecten | organisatorische aspecten | financiële aspecten | aansluitingen en het net | locatie van de productie-installatie. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl

Wil je een productie-installatie realiseren? Dan is het belangrijk om in een vroeg stadium contact te hebben met de netbeheerder. Bij het ter perse gaan van deze factsheet werd de regeling verlaagd tarief bij collectieven opwek nog vormgegeven. Nog niet alles rond aansluitingen en het net was bekend. In het HIER opgewekt Kennisdossier Verlaagd Tarief vind je binnenkort meer actuele informatie.

Wat moet ik regelen met mijn netbeheerder?

In Nederland is de aansluiting op het elektriciteitsnet geregeld in de Elektriciteitswet (1998) en Netcode. Neem in een vroeg stadium contact op met de netbeheerder om kosten te voorkomen!

Het is ook belangrijk de productie-installatie te registreren bij de netbeheerder. Deze heeft gegevens nodig om het elektriciteitsnet optimaal te beheren.

Welke eisen worden er gesteld aan de aansluiting van een productie-installatie?

Om voor de regeling in aanmerking te komen dient er een contract voor levering met een energieleverancier te zijn. Daarvoor is een aansluiting nodig. Er worden vanuit de regeling geen additionele eisen aan de aansluiting gesteld.

Is een extra aansluiting nodig en wat zijn de kosten?

Als een coöperatie het dak of de grond van een ander gebruikt voor haar installatie is een nieuwe aansluiting verplicht. Is een tweede aansluiting noodzakelijk? Dan vraag je die aan bij de netbeheerder. Momenteel staat de netbeheerder slechts één aansluiting per WOZ-object toe. Afhankelijk van de locatie van de installatie kan eventueel een tweede WOZ-object worden gecreëerd door middel van kadastrale splitsing of vestigen van een opstalrecht. Dat WOZ-object kan dan een eigen aansluiting krijgen. Pas dan mogen de netbeheerders het als een aparte aansluiting beschouwen. De kosten voor een aparte aansluiting kun je opvragen bij je netbeheerder en bestaan onder andere uit:

- eenmalige aansluitingsvergoeding
- periodieke vergoeding
- transporttarief
- bekabeling

Sommige gebouwen hebben een aansluiting voor de centrale voorzieningen. Als een VvE zonnepanelen op het dak zet, kun je deze aansluiting – als die voldoende capaciteit heeft – gebruiken voor de teruglevering.

Hoeveel kost extra bekabeling?

Hiervoor zijn standaardtarieven vastgesteld. Tot 25 meter geldt een eenheidsprijs, voor een langere afstand moet je per extra meter een bedrag betalen.

Mag de belastingkorting worden toegepast bij salderen?

Nee. De belastingkorting geldt alleen voor de energie die je aan het net levert. En niet als die geleverde energie is verrekend met de energie die je verbruikt hebt (salderen). Daarom heb je een meter nodig die de feitelijke levering aan het net meet. Een meter die terugdraaiend saldeert en waarbij de exacte levering dus onbekend is, volstaat niet.

Bij een VVE, waar waarschijnlijk wél op de bestaande aansluiting mag worden aangesloten, wordt de belastingkorting alleen verwerkt over wat MEER wordt geproduceerd dan het verbruik. Daar wordt dus wel eerst gesaldeerd en pas daarna geldt de belastingkortingsregeling over de overproductie.

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 6 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: de regeling in het kort | juridische aspecten | organisatorische aspecten | aspecten ten aanzien van de productie | financiële aspecten | locatie van de productie-installatie. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl

12112013

Voor de afbakening van wat men als 'lokale' energie beschouwt, is gekozen voor de zogenoemde postcoderoos met als kleinste eenheid het gebied waarin alle postcodes dezelfde vier cijfers hebben. Maar er zijn natuurlijk meer locatie-aspecten die een rol spelen bij het realiseren van een productie-installatie voor het collectief opwekken van energie.

Wat betekent de zogenaamde postcoderoos voor een collectief/project?

Het gaat hier om het gebied met als kleinste eenheid het gebied waarin alle postcodes dezelfde vier cijfers hebben. De productie-installatie staat in het centrale postcodegebied. Natuurlijke personen die in het centrale postcodegebied wonen of in de direct aangrenzende postcodegebieden, mogen deelnemen in de coöperatie. Door deze afbakening is sprake van een gebied dat overeenkomt met wijk- en dorpsniveau.

Hoe is de controle op de postcoderoos?

In eerste instantie zijn de coöperatie en de leden verantwoordelijk voor het voldoen aan de eis met betrekking tot de postcoderoos. In de ledenverklaring zal moeten worden opgenomen dat het lid geen ondernemer is en woonachtig is in het betreffende postcodegebied. De Belastingdienst zal dit steekproefsgewijs controleren en hier op handhaven.

Waarom is er niet gekozen voor gemeentegrenzen? Dat is toch handiger?

Er heeft een uitgebreide discussie plaats gevonden over deze afbakening. De doelstelling was om lokale initiatieven te bevorderen. Verschillende varianten zijn de revue gepasseerd. Een puur afstandscriterium zou onwerkbaar zijn. Per woning zou telkens moeten worden vastgesteld wat de afstand tot de productie-installatie is. De postcode waarin de aansluiting van een installatie of een woning is gelegen is een objec-

tief gegeven. Het is eenvoudig te achterhalen voor zowel (potentiële) deelnemers aan de regeling als voor coöperaties, energiebedrijven en Belastingdienst.

De gemeentegrens als basis voor 'lokaal' initiatief lijkt slechter verdedigbaar uit oogpunt van gelijke behandeling, gezien de grote verschillen in omvang en inwonertal tussen gemeenten onderling. Daarbij komt dat gemeentelijke herindelingen voor coöperaties tot problemen zouden kunnen leiden. Verder zou bij een keuze voor gemeentegrenzen enerzijds het lokale niveau in veel gevallen worden overstegen, terwijl anderzijds inwoners aan de rand van een gemeente niet zouden kunnen meedoen aan projecten in buurgemeenten waar zij praktisch naast wonen.

Welke locatie-afhankelijke aspecten zijn belangrijk bij het realiseren van een zonnepark?

De locatie-afhankelijke aspecten variëren per type project en projectlocatie. De volgende vragen zijn relevant:

- Wat is de optimale/ mogelijke zon-oriëntatie?
- Zijn er obstakels die schaduw geven?
- Bij een bestaand dak: wie is de eigenaar? Vestigen van recht van opstal.
- Is het dak sterk genoeg om de panelen en constructie te dragen?
- Wanneer is onderhoud nodig? Hoe lang gaat het huidige dak nog mee?
- Wat is het beleid en wat zijn de bestemmingsplannen van de lokale overheid?
- Ligt er een bestaand kabeltracé waarop kan worden aangesloten en heeft deze voldoende capaciteit voor de installatie?
- Wat is de draagkracht van het veld, hoe dient het systeem gefundeerd te worden?
- Houd rekening met mogelijkheid om te maaien / begrazen. En zorg bij begrazing ook dat de leidingen zeer zorgvuldig zijn weggewerkt zodat dieren er niet bij kunnen.

Kijk voor meer informatie in de HIER opgewekt Kennisdossiers Zonneparken en Zonnepanelen op www.hieropgewekt.nl.

Welke locatie-afhankelijke aspecten zijn belangrijk bij het realiseren van een windpark?

Het opzetten van een windproject vindt plaats in verschillende fases. In het HIER opgewekt Kennisdossier Windenergie vind je meer informatie hierover. Een greep:

- Wat is het beleid en wat zijn de bestemmingsplannen van de lokale overheid?
- Met welke milieutechnische en ruimtelijke aspecten moet je rekening houden?
- Is er voldoende wind? Zijn er gebouwen of andere installaties in de omgeving van het plangebied?
- Valt het plangebied niet binnen een beschermd natuurgebied?
- Slagschaduw, geluid, risicozonering?
- Onderzoek ondergrond in verband met fundering, aanleg kabeltracés, toegangsweg en opstelplaatsen kraan.

Zou het niet logisch zijn dat ook bij wind gebruik kan worden gemaakt van de regeling, ook al woont een particulier iets verder weg?

Uitgangspunt is dat de installatie in de directe omgeving van de gebruikers ligt. Dit wordt bereikt doordat de windmolen per definitie in het centrum van de postcoderoos ligt. De regeling is niet bedoeld voor windprojecten op grotere afstand. Alvorens een project te starten, zullen de initiatiefnemers dus eerst moeten verkennen welke mogelijkheden er zijn in de directe omgeving en welke andere regelingen eventueel openstaan, zoals de SDE+. Aan de hand van de uitkomsten kan vervolgens worden bepaald voor welke techniek en regeling men kiest en waar de installatie het beste kan worden geplaatst.

Wanneer krijg ik te maken met recht van opstal?

Het recht van opstal is een beperkt recht waarbij de rechthebbende (de coöperatie of VvE) gebouwen of werken (installaties) mag aanbrengen op de onroerende zaak van een ander (gebouw of land), waarbij deze niet automatisch eigendom worden van de eigenaar van de onroerende zaak.

Met een recht van opstal kan die rechthebbende (bijvoorbeeld de coöperatie of VvE) dus zonnepane-

len of een windmolen in eigendom hebben zonder dat hij eigenaar is van de grond of het gebouw waarop ze staan.

Welke vergunningen heb ik nodig voor een zonnestroom-systeem?

Voor het plaatsen van zonnepanelen op een dak is meestal geen vergunning nodig, behalve als het gaat om beschermde stads- of dorpsgezichten en monumentale panden. Wel moet men zich houden aan richtlijnen die door de overheid zijn opgesteld, zoals het Bouwbesluit en elektrotechnische normen als de NEN1010. Als er sprake is van een monumentaal pand of een beschermd dorps- of stadsgezicht dan is een bouwvergunning meestal wel nodig. Bij nieuwbouw is het zonnestroomsysteem onderdeel van de normale bouwvergunning.

Voor het plaatsen van zonnepanelen op een veld moet altijd een bouwvergunning aan worden gevraagd. Neem hiervoor in een vroeg stadium contact op met de gemeente om te controleren of het bouwplan in lijn is met het bestemmingsplan. Als het bouwplan in strijd is met het bestemmingsplan, dan kan de gemeente in sommige gevallen afwijken van het bestemmingsplan in de vorm van een ontheffing.

Welke wetten / vergunningen spelen een rol bij de bouw van een windmolen?

Bij het realiseren van een windmolen / park zijn de volgende wetten en regels van belang:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Wet milieubeheer
- Milieueffectrapportage (m.e.r.)
- Woningwet
- Natuurwetgeving
- Waterwet
- Overige wet- en regelgeving, bijvoorbeeld in verband met vliegverkeer en radarposten.

Welke vergunningen zijn nodig voor een bio-energie installatie?

Dat is zeer verschillend. Wij adviseren contact op te nemen met het Steunpunt Vergunningsverlening Bio-energie via Agentschap NL.

De factsheets over de voorgestelde regeling verlaagd tarief bij collectieve opwek zijn tot stand gekomen o.b.v. input van de Ministeries van Economische Zaken, Financiën en Agentschap NL i.s.m. Ecofys. De regeling is naar verwachting eind 2013 gereed. HIER opgewekt spant zich in voor accurate informatie in deze factsheets. Bij onjuistheden of onvolledigheden in de informatie aanvaardt HIER opgewekt geen aansprakelijkheid voor eventuele gevolgen. Vragen? info@hieropgewekt.nl.

Dit factsheet is nummer 7 uit een serie van 7. De andere factsheets gaan over: de regeling in het kort | juridische aspecten | organisatorische aspecten | aspecten ten aanzien van de productie | financiële aspecten | aansluitingen en het net. Er is ook een HIER opgewekt Kennisdossier over deze thema's. Meer info: www.hieropgewekt.nl